

C. van der Leest, Omgaan met de Bijbel

A Moeilijkheden bij het bijbellezen

- 1 Moeilijkheden in verband met de Bijbel: het is geen makkelijk boek:
 - 1.1 Qua vorm:
 - a Het is geen onderhoudende roman (wel staan er prachtige verhalen in: Jozef, Ruth, Ester), maar het is een studieboek: je moet er voor gaan zitten, bijv. Paulus' brieven.
 - b Het is een dik boek (zo'n 1700 bladzijden, afhankelijk van de editie), met een grote verscheidenheid: geschiedenis, poëzie, profetieën; daardoor krijg je er geen greep op.
 - 1.2 Qua inhoud:
 - a In de Bijbel ontmoeten we een vreemde cultuur met andere verhoudingen: regering-burgers; man-vrouw; dat schept afstand, waardoor de inhoud niet gauw van toepassing is op ons.
 - b In de Bijbel staan allerlei opsommingen, maar wat moet je daarmee; ook is sprake van slachtpartijen, deels in opdracht van God, en van de hel als straf van God.

Deze moeilijkheden kunnen een hindernis vormen bij ons omgaan met de Bijbel:

 - We zijn nu eenmaal kind van onze tijd en willen de dingen graag flitsend en leuk hebben.
 - Als gevolg hiervan laten we de Bijbel gauw dicht omdat we er onvoldoende mee kunnen.
 - 2 Moeilijkheden in verband met onszelf:
 - 2.1 Onze onmacht:
 - a Lezen is tegenwoordig niet populair: we zijn visueel ingesteld; velen hebben moeite met lezen.
 - b We komen vaak niet aan bijbellezen toe, want er komt zo veel op ons af, dus: geen tijd.
 - c We voelen ons hulpeloos, want we weten niet hoe we het bijbellezen moeten aanpakken.
 - 2.2 Onze onwil:
 - a We hebben vaak onvoldoende discipline en zijn liever lui: bijbellezen heeft geen prioriteit.
 - b We hebben weinig band met God en hebben daarom weinig interesse in zijn boek, de Bijbel.

Opdracht-1: Bespreek samen wat deze episode uit het lijdensverhaal, Luc.23:60-62, bij je oproept:
Jesus stond voor de hogepriester toen Petrus voor de derde keer elke band met hem ontkende. "En op datzelfde moment, terwijl hij nog sprak, kraaide er een haan. De Heer draaide zich om en keek Petrus aan, en toen herinnerde Petrus zich de woorden van de Heer: 'Nog voor er vannacht een haan heeft gekraaid zul je Mij driemaal verloochenen.' Hij ging naar buiten en hilde bitter."

B Het moet tot ons doordringen dat de Bijbel een uniek boek is

- 3 De Bijbel is een goddelijk boek:
 - 3.1 De Bijbel heeft een goddelijke oorsprong: er zijn wel menselijke schrijvers, maar ze hebben niks uit hun duim gezogen want Gods Geest heeft op hen ingewerkt, 2 Petrus 1:21.
 - 3.2 De Bijbel heeft een goddelijke inhoud: daarin staan wel menselijke religieuze ervaringen, maar allereerst maakt GóD zich daarin aan ons bekend; Hij geeft ons een betrouwbaar beeld.

Zo kunnen we de Bijbel beter begrijpen:

 - a 'Waarom zo'n dik boek?' God maakt zich daarin de eeuwen door bekend, en: God is onuitputtelijk; dan ben je niet snel klaar met vertellen.
 - b 'Wat moeten we met die andere cultuur?' Die oude woorden hebben betekenis voor vandaag, want de eeuwen door blijft God dezelfde, trouw aan zichzelf en aan zijn woord.
 - c 'Wat moeten we met die grote verscheidenheid?' De rode draad van de Bijbel is Gods liefde voor ons; al bijbellezend werken we dan ook aan onze band met Hem.
- 4 De Bijbel is een veelomvattend boek:
 - 4.1 De Bijbel is niet beperkt tot één terrein; het is daarom onjuist onderscheid te maken tussen heilig/godsdienstig (waarbij we afgaan op de Bijbel) én alledaags (waarbij we afgaan op ons gezonde verstand); de Bijbel heeft betekenis voor héél ons leven, want God is onze Schepper en geeft ons houvast om de juiste keuzes te kunnen maken inzake opvoeding, werk, vrijetijd enz.
 - 4.2 De Bijbel is niet beperkt tot een deel van onze persoonlijkheid: tegenwoordig wordt grote nadruk gelegd op het belang van ons gevoel, en dus op de waarde van enthousiasme en sfeer; terecht, maar er is meer: bij ons omgaan met de Bijbel moeten we ook ons verstand inschakelen om alles te doordenken en bovendien onze wil om ons denken om te zetten in handelen.

Om dit unieke van de Bijbel kunnen we daarop de lof zingen, 2 Timoteüs 3:16-17.

 - a Soms verzuchten mensen vol schuldgevoel: 'Eigenlijk zou ik meer Bijbel moeten lezen.' Dan krijgt bijbellezen de sfeer van 'moeten'.
 - b Je wordt al bijbellezend pas gemotiveerd als je 3-4 goed beseft.

2 Petrus 1:21: Nooit is een profetie voortgekomen uit menselijk initiatief: mensen die namens God spraken werden daartoe altijd gedreven door de heilige Geest.

2 Timoteüs 3:16-17: Elke schrifttekst is door God geïnspireerd en kan gebruikt worden om onderricht te geven, om dwalingen en fouten te weerleggen, en om op te voeden tot een deugzaam leven, zodat een dienaar van God voor zijn taak berekend is en voor elk goed doel volledig is toegerust.

Opdracht-2: Bespreek samen hoe 2 Korintiërs 8:9 kan stimuleren in het bijbellezen:

"U kent de liefde die onze Heer Jezus Christus heeft gegeven: Hij was rijk, maar is omwille van u arm geworden opdat u door zijn armoede rijk zou worden."

C Kernwoorden bij het omgaan met de Bijbel

- 5 Warm, want God wil via de Bijbel ons hart aanspreken en vraagt dan ook om innerlijke toewijding.
 - 5.1 Onze instemming met de Bijbel kan een theorie zijn, beperkt tot onze hersens:
 - a Dan hebben we de mond vol over kerkelijke onderwerpen maar komt ons hart niet op tafel.
 - b Of we houden er een keurige levensstijl op na maar slechts als een uiterlijke groepscode.
 - 5.2 Onze instemming met de Bijbel moet voortkomen vanuit het levende, dankbare besef:
 - a Alles wat we hebben en zijn, inclusief ons uitzicht op de toekomst, is aan God te danken.
 - b Door Christus heeft God zichzelf met zijn vergevende liefde aan ons gegeven.
- 6 Zorgvuldig, want bij ons omgaan met de Bijbel komt altijd onze eigen persoon, onze leefwereld mee; we moeten dus onderscheid maken tussen:
 - 6.1 Wat zonneklaar bijbels is. Dan mogen we met gezag zeggen: 'Zo ís het.' Bijvoorbeeld: God heeft de wereld geschapen; Christus is uit de dood opgestaan en troont nu naast God.
 - 6.2 Onze uitleg/toepassing van de Bijbel. Dan moeten we bescheiden zeggen: 'Dat vind ik.' Bijvoorbeeld hoe we aankijken tegen: de dagen in Genesis 1, sabbat-zondag, de vrouw in het ambt.Als je jouw uitleg gelijkstelt met wat bijbels is (6.1), is er geen open discussie mogelijk over 6.2.
- 7 Zelfstandig, want in ons allemaal werkt Christus' Geest:
 - 7.1 Soms zijn kerkleden erg afhankelijk van voorgangers:
 - a Natuurlijk zijn die belangrijk en moeten we onze winst met hen doen (Hebreeën 13:17).
 - b Maar we moeten oppassen voor een tweedeling: leken tegenover geestelijken/vaklui.
 - 7.2 Volgens de Bijbel zijn álle kerkleden geestelijken:
 - a Ze zijn allemaal mondig en hebben allemaal kennis van zaken (1 Johannes 2:27).
 - b We moeten daarom nooit aan iemands leiband lopen maar altijd zelf onze afwegingen maken en zelf bekijken of iemands bijdrage bruikbaar is (Handelingen 17:11).
- 8 Samen met anderen, want gelovigen zijn geen losse individuen maar lid van Christus' lichaam:
 - 8.1 We horen bij Christus' lichaam van vandaag: we zijn vaak laks en moeten gestimuleerd worden om geregeld aan bijbelstudie te doen. Kerkdiensten en bijbelclubs helpen ons hierbij.
 - 8.2 We horen bij Christus' lichaam van vroeger: we zijn niet de eersten die de Bijbel lezen en hebben de wijsheid niet in pacht (1 Korintiërs 14:36). We moeten dan ook onze winst doen met wat bijbellezers vóór ons overdacht hebben; vandaar belijdenisgeschriften en boeken rond de Bijbel. Door onze band met Christus' lichaam gaan we in tegen de ik-cultuur en laten we zien dat we katholiek zijn, ons verbonden weten met de gelovigen over de hele wereld en door de hele geschiedenis.

Hebreeën 13:17: Gehoorzaam uw leiders en schik u naar hen, want zij waken over uw leven en zullen daarvan ook rekenschap moeten afleggen. Zorg ervoor dat zij hun taak met vreugde kunnen vervullen (...)

1 Johannes 2:27: Wat uzelf betreft: de zalving die u van Hem ontvangen hebt is blijvend, u hebt geen leraar nodig. Zijn zalving leert u alles naar waarheid, zonder bedrog. Blijf daarom in Hem, zoals zijn zalving u geleerd heeft.

Handelingen 17:11: De Joden in Berea (...) luisterden vol belangstelling naar de verkondiging van het evangelie en bestudeerden dagelijks de Schriften om te zien of het inderdaad waar was wat er werd gezegd.

1 Korintiërs 14:36: Heeft het woord van God zich soms verspreid vanuit uw gemeente? Of heeft het enkel u bereikt?

Opricht-3:

- a Binnen de (christelijke) gereformeerde kerken wordt met overtuiging gekozen voor de kinderdoop. Op welk niveau ligt die keuze: op het niveau van: 'Zo ís het' of van: 'Dat vinden wij' ?
- b Er zijn christenen die niks moeten hebben van belijdenisgeschriften maar het alleen met de Bijbel willen doen. Wat valt voor dit standpunt te zeggen en wat daartegen?

D Nuchter omgaan met de Bijbel

- 9 We moeten historisch nuchter zijn:
 - 9.1 Tot aan de ontdekking van de boekdrukkunst deden doorsnee-christenen niet aan persoonlijke bijbelstudie; verder is waar dat tot op vandaag vele christenen niet of moeilijk kunnen lezen.
 - 9.2 Bijbellezen kun je dus niet als een harde eis aan alle christenen opleggen: het moet haalbaar zijn.
- 10 We moeten praktisch nuchter zijn:
 - 10.1 We moeten bijbellezen niet beperken tot de momenten dat we er behoefte of zin aan hebben of over tijd beschikken. Gewoontevorming is belangrijk: je moet voor jezelf een vaste tijd afspreken en een bij jou passende methode uitzoeken en dan jezelf daaraan houden.
 - 10.2 Om jezelf te helpen kun je gebruik maken van een bijbels dagboek of van andere hulpmiddelen:
 - a Abonneer je op een dagelijkse bijbeltekst per mail: www.dagelijkswoord.nl/
 - b Abonneer je op een dagelijkse bijbeltekst met korte overdenking: www.tijdmetjesus.nl/
 - c Volg een leesrooster: <https://www.corvanderleest.nl/bijbel-en-gebed/>, no.2
 - d Lees verschillende vertalingen: <https://www.debijbel.nl/>
 - e Laat jezelf voorlezen: <https://debijbel.nl/podcast/luisterbijbel>
 - f Lees een kort commentaar: Studiebijbel in perspectief (NBV); Het Nieuwe Leven (Het Boek)
 - g Gebruik wat op mijn site staat onder de rubriek 'Bijbel en gebed': www.corvanderleest.nl/

Opricht-4:

- a Wissel met elkaar uit welke hulpmiddelen je gebruikt (= 10.2).
- b Er zijn drie vormen van omgaan met de Bijbel: bijbellezen, bijbelstudie en bijbelmeditatie; wat voor verschil is daar tussen en wat zijn de sterke en zwakke kanten van elk van deze drie methodes?